

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 1 (פרקים א'-ב') - סדרה שישי**חלק א':**

קרא תחילה את הפרקים ואחר תן שם לכל חלק מתוך הרשימה הכתובה מטה.

פרק א'

1. א' - ג' = _____
2. ד' - ח' = _____
3. ט' - י"ג = _____
4. י"ד - י"ח = _____
5. י"ט - כ"ג = _____
6. כ"ד - סוף = _____

שמות חלקי פרק א'

א. חנה מעלה את בנה שמואל לעלי בשילה. ב. אלקנה ומשפחתו עולים לרגל לשילה. ג. לידת שמואל והשארתו בביתו עד שיגמל. ד. פנינה מכעיסה את חנה ואלקנה מנסה לפייסה. ה. עלי מברך את חנה לאחר שמסבירה לו סיבת התנהגותה המוזרה. ו. תפילת חנה לה' שיתן לה בן.

פרק ב'

7. א' - י' = _____
8. י"א - י"ז = _____
9. י"ח - כ"א = _____
10. כ"ב-כ"ו = _____
11. כ"ז-סוף = _____

שמות חלקי פרק ב'

א. חנה משבחת ומודה לה' בתפילה. ב. איש האלוקים מוכיח את עלי בגלל חטאי בניו ואומר במה יענשו. ג. עלי מוכיח את בניו על מעשיהם הרעים. ד. מעשיהם הרעים של בני עלי. ה. שמואל נשאר בשילה ועלי מברך את חנה שתזכה בילדים נוספים.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 1 - סדרה שישיתחלק ב':הנושא: אלקנה

קרא הקטע הבא מפרוש רש"י על פרק א' פס' א-ג וענה על שאלות 12-18.

"ויהי איש אחד. הכל לפי הסדר, משה מסר את התורה ליהושע ויהושע לזקנים ושופט מסר לשופט עד שהגיע לעלי וממנו לשמואל כמו ששנינו וזקנים לנביאים: מן הרמתיים צופים. שתי רמות היו שצופות ורואות זו את זו. וי"ת? צופים מתלמידי נביאיא: אלקנה. לוי היה מבני אביאסף בן קרח כן נתייחס בדברי הימים: אפרתי. יונתן תירגם בטורא⁴ דבית אפרים. ומדרש אגדה: אפרתי - בן פלטין אבגינום = אדם חשוב... כמו אפרון נמטייה. ועלה האיש. לשון הוה הוא. היה עולה מזמן מועד למועד לשילה. ומדרש אגדה בדרך שהיה עולה בשנה זו לא היה עולה בשנה אחרת כדי להשמיע⁵ ישראל ויעשו כמותו." (רש"י תחילת פרק א')

באור¹ששנינו = למדנו (במסכת אבות).²וי"ת = ויונתן (בן עוזיאל) תרגם.³מתלמידי נביאיא = תלמידי הנביאים.⁴בטורא = בהר.⁵להשמיע = ללמד את.

12. עיין ברש"י בד"ה "ויהי איש אחד", וכתוב את שושלת הקבלה של התורה ממשה רבנו ועד שמואל:

13. לפי דברי רש"י שם: האם "שופטים" ו"זקנים" זה אותו דבר? כן / לא / מחק את המיותר.

14. רש"י בד"ה "מן הרמתיים צופים" מביא את תרגום יונתן בן עוזיאל כדי להסביר מילה קשה. מה פרוש "צופים" לפי התרגום?

15. עיין בספר דברי הימים א' פרק ו' פס' י"ט - כ"ג, שם מסופר על היחוס המשפחתי של אלקנה. לפי המסופר שם: א. לאיזה שבט יוחס אלקנה? שבט _____

ב. לאיזה יהודי שנענש על המחלוקת שגרם, התייחס אלקנה? (בספר במדבר) _____

16. רש"י בד"ה "אפרתי" התקשה בבאור מילה זו. ועל כן לאחר שהביא את דברי יונתן בן עוזיאל: "מטורא דבית (=של שבט) אפרים" שפרושו מהר בשטח אפרים. מביא גם מדרש אגדה המבאר מילה זו והפרוש לפי המדרש הוא כך: "אפרתי" - "אדם חשוב".

מדוע לדעתך לא הסתפק רש"י בדברי יונתן בן עוזיאל? או במה התקשה רש"י ודברי יונתן עדיין לא תרצו קושיא זו? _____

17. א. לפי מדרש אגדה שרש"י הביא בד"ה "ועלה האיש": מה היה מיוחד בעליתו לרגל של אלקנה?

ב. מדוע נהג לעשות כך? _____

18. עיין ברש"י בפרק ב' פסוק כז וכתוב: כיצד נקרא אלקנה שם? _____

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 2 (פרקים ג'-ד') - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה פרקים ג - ד ואחר תן שם לכל חלק מהרשימה הכתובה מטה.

פרק ג'

- _____ = 1. א' - ה'
- _____ = 2. ו' - ז'
- _____ = 3. ח' - י'
- _____ = 4. י"א-ט"ו
- _____ = 5. ט"ז-י"ח
- _____ = 6. י"ט-סוף

שמות חלקי פרק ג'

א. ה' קורא לשמואל בפעם השלישית והרביעית. ב. שמואל מתפרסם בכל ישראל כנביא ה'. ג. ה' מגלה לשמואל כיצד יענש בית עלי. ד. ה' קורא לשמואל בפעם הראשונה. ה. שמואל מספר בבקר לעלי מה ה' דיבר אליו. ו. ה' קורא לשמואל בפעם השניה.

פרק ד'

- _____ = 7. א'-ב'
- _____ = 8. ג'-ה'
- _____ = 9. ו'-ט'
- _____ = 10. י'-י"א
- _____ = 11. י"ב-י"ח
- _____ = 12. י"ט-סוף

שמות חלקי פרק ד'

א. ישראל מפסידים בקרב הראשון. ב. ישראל מפסידים במלחמתם נגד הפלשתים גם בקרב השני מות בני עלי וְשִׁבְתָּ אַרְוֹן ה'. ג. אשת פנחס - כלתו של עלי יולדת את אי כבוד ומתה בלדתה. ד. הפלשתים נבהלים בראותם בוא ארון ה' לישראל ומנסים להתעודד. ה. לקיחת ארון ה' לצבא ישראל כסגולה לנצחון. ו. עלי מת לאחר ששמע על ההפסד בקרב, ומות בניו וְשִׁבְתָּ אַרְוֹן ה' החמור מכולם.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך - שמואל א' - מספר 2 - סדרה שישית

חלק ב:

ענה על השאלות בפרוט

1. עיין בפרק ג' וכתוב כיצד עברה הנבואה מעלי הכהן לשמואל הנביא!

2. הסבר פס' ג' בפרק ג', עיין ברש"י בפס' ג' -ד'

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 3 (פרקים ה'-ו') - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה את הפרקים ה-ו ואחר תן שם לכל חלק מתוך הרשימה הכתובה מטה.

פרק ה'

- _____ = 1. א' - ה' =
- _____ = 2. ו' - ח' =
- _____ = 3. פס' ט' =
- _____ = 4. י' - סוף =

שמות חלקי פרק ה'

א. ענשם של האשדודים בעקבות בזיון ארון ה'. ב. הפגיעה בדגון לאחר שהאשדודים שמו לפניו את ארון ה'. ג. הפגיעה באנשי עקרון למרות זעקתם נגד הבאת ארון ה' לעירם. ד. הפגיעה באנשי העיר גת.

פרק ו'

- _____ = 5. א' - ז' =
- _____ = 6. ח' - ט' =
- _____ = 7. י' - י"ב =
- _____ = 8. י"ג - ט"ו =
- _____ = 9. ט"ז - י"ח =
- _____ = 10. י"ט - סוף =

שמות חלקי פרק ו'

א. הצעת כהני הפלשתים וקוסמיהם שהסרנים ילכו אחר העגלה כדי לגלות אם יד ה' היא שפגעה בס. ב. הצעתם של כהני הפלשתים וקוסמיהם להחזיר את ארון ה' לישראל עם האשם. ג. הליכתן של הפרות הישר לכיוון בית שמש ללא יד מכוונת. ד. עונשם של אנשי בית שמש בגלל ראיית ארון ה'. ה. אנשי בית שמש מקבלים בשמחה את ארון ה', ומקריבים קרבנות. ו. סרני פלישתים חוזרים לעקרון וסיכום האשם ששלחו הפלישתים יחד עם ארון ה'.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

הנושא: "ויך באנשי בית שמש"

קרא את קטע א' המסביר מה קרה בבית שמש ואחר ענה על שאלות 11-15

א

<p>"ויך באנשי בית שמש, כי ראו בארון ה'" - "משום דראו, ויך? (=האם הפם על עצם ההסתכלות?) רבי אבהו ורבי אלעזר: (הסבירו)</p> <p>א. חד אמר: קוצרין ומשתחוים היו (רש"י: לא בטלו ממלאכתן לכבדו, והאי "ראו" - לשון בזיון הוא, כמו "אל תראני שאני שחרזרת" - (שיר השירים א', ו') ב. וחד אמר: מילי נמי אמור: ²(והם גם דיברו שלא כהוגן), "מאן אמריך דאימריית" (רש"י: מי הכעיסך ³כשכעסת, ולא הצלת את עצמך מן השביה?) ומאן אתא עלך דאיפייסת (רש"י: ועתה, מי מפייסך, שנחפייסת לבוא מלידך?)"</p>
<p>ג. "רבי לוי אמר: נכפפה היריעה שעל הארון (מחמת הרוח), וראו בו" (=ועל כך נאמר: "ולא יבאו לראות כבלע את הקודש ומתו") - (במדבר ד, כ) (במדבר רבה פ"ה, ט)</p>
<p>ד. "ואנשי בית שמש, כיון שראו את הארון, היה להם ליטול את הבגדים שלהם ולהניחם על פניהם⁴ ולבוא וליפול לפני הארון שעה אחת או שתיים או שלוש. עד שיתכסה הארון של מלך מלכי המלכים הקב"ה, כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה מסוף העולם ועד סופו והם לא עשו כן, אלא כשהיו רואים את הארון, התחילו שוחקין, וזוקפין את עיניהם, ועומדים ומרקדים, ומדברים דברים יתרים וכו'". (תנא דבי אליהו פרק יא)</p>
<p>ה. "למה לקו אנשי בית שמש? על ידי שהיו מליזין⁵ בארון. אמר הקב"ה. אילו תרנגולתו של אחד מהם אבדה, היה מחזיר⁶ עליה⁷ כמה פתחים⁸ להביאה! וארוני בשדה פלשתים שבעה חדשים, ואין אתם משגיחים⁹ בו?" (בראשית רבה פ"ג, ד)</p>

- באור**
- 1 והאי = המילה.
 - 2 מילי נמי אמור = אנשי בית שמש דיברו שלא כהוגן.
 - 3 הכעיסך = הכעיס את ארון ה'.
 - 4 על פניהם = שלא לראות את הארון.
 - 5 מליזין = הוציאו לעז, לעגו.
 - 6 מחזיר = מחפש.
 - 7 עליה = אחריה
 - 8 פתחים = ליד פתחי הבתים.
 - 9 משגיחים = מחפשים אחריו?

11. לפי הסבר א', כיצד היו צריכים אנשי בית שמש לכבד את ארון ה'?
12. לפי הסבר ב', אנשי בית שמש גם דיברו לא יפה כלפי ארון ה'. מה הם טענו כלפיו?
13. לפי הסבר ג. של רבי לוי, מי גרם לכך שראו את ארון ה' הרי היה מכוסה ביריעה? לפי דעתו, על איזה אסור המופיע בספר במדבר עברו אנשי בית שמש?
14. לפי הסבר ד', כיצד יכלו להימנע מלעבור על האסור שכתבת בשאלה 13? לו היו עושים זאת, מה היו גורמים לשמו של ה' בעולם? ומה עשו במקום זאת?
15. הסבר ה', מבראשית רבה, שונה מכל ההסברים הקודמים. במה שונה מהם?

אחרי שראינו את חמשת ההסברים לעונש, עדין קשה, הרי בכל זאת נאמר בפסוקים שאנשי בית שמש שמחו, והקריבו קרבנות, אם כן מדוע נענשו כל כך חזק ומיד: על כך עונה רבי יהודה הלוי בספרו הכוזרי:

ב

"העדה אשר ה'שכינה' בתוכה, צופה מעשיה וגומלתה שכל ועונש לרגעים! הלא תראה את הדברים אשר אמר יהושע לבני ישראל: (יהושע כד, יט) "לא תוכלו לעבד את ה' כי אלקים קדשים הוא וכו' " ... וכן אתה רואה בענש מרים... נדב ואביהו... עזא ובענש אנשי בית שמש". (רבי יהודה הלוי בספר כוזרי ח"ב נ"ח)

16. **רשות:** כיצד דברי הריה"ל מסבירים את עונשם של נדב ואביהו?

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 4 - (פרקים ז'-ח'-ט') - סדרה שישית**חלק א':**

קרא תחילה פרקים ז-ח-ט ואחר תן כותרת לכל חלק מרשימת החלקים הרשומים מטה.

פרק ז'

1. א'-ב' = _____
2. ג'-ה' = _____
3. ו'-ט' = _____
4. י'-י"ד = _____
5. ט"ו - סוף = _____

שמות חלקי פרק ז'

א. שמואל מסתובב בערי ישראל ושופטם. ב. ארון ה' נמצא עשרים שנה בקרית יערים. ג. ה' מושיע את ישראל מידי הפלשתים. ד. שמואל מוכיח את ישראל והעם חוזר בתשובה. ה. ישראל מתודים במצפה ושמואל מתפלל בעבורם.

פרק ח'

6. א' - ג' = _____
7. ד' - ו' = _____
8. ז' - י' = _____
9. י"א - י"ז = _____
10. י"ח-סוף = _____

שמות חלקי פרק ח'

א. בני שמואל אינם הולכים בדרכיו. ב. למרות איומו של שמואל, העם רוצה מלך וה' שוב מסכים. ג. בקשת העם ששמואל ימליך עליהם מלך לשפטם ככל הגויים. ד. ה' מסכים מיד לבקשת העם. ה. משפט המלוכה.

פרק ט'

11. א'-ד' = _____
12. ה'-י"ד = _____
13. ט"ו-כ"א = _____
14. כ"ב-סוף = _____

שמות חלקי פרק ט'

א. שמואל מכבד את שאול בסעודת הזבח ומשוחח עמו על גג ביתו. ב. שאול מחפש עם נערו את האתונות שאבדו לאביו. ג. שאול רוצה להעזר בשמואל במציאת האתונות. ד. שמואל נפגש עם שאול ומרמוז לו שה' בחר בו למלך.

המשך שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 4 - סדרה שישיתהנושא: שמואל השופטחלק ב':

קרא את קטע א' ממדרש רבה, ואחר ענה על שאלות 15-17:

א

"וישפט שמואל את ישראל כל ימי חייו" (ז, יט). הכיצד? אמר רב הונא הכהן, אמר רבי שמואל בר זעירא: את מוצא כתוב בשמואל: "וישפט שמואל את ישראל כל ימי חייו". וכי כל ימי חייו שפט שמואל את ישראל? והרי כל ימי חייו לא היו אלא חמישים ושתים שנה ואתה מוצא² שתיים שהיה יונק, וארבעים שנה שהיה עלי קיים ושופט בהם. (ש)לא היה שמואל יכול לשפוט לפני רבו, ושתי שנים שמלך שאול (לקמן יג, א). - הרי ארבעים ושתים. נשתייר שם עוד עשר שנים! הוי, לא נשא נשואין³ של ישראל אלא עשר שנים. וכתוב "וישפט שמואל את ישראל כל ימי חייו"! אלא אמר הקב"ה: הריני מכתיב⁴ עליו (=בפסוקנו) "כל ימי חייו". שיקבל שכר כל הימים שהיה בעולם".

(במדבר רבה פ"ג, ח)

באור

- ¹ אמר = אומר בשם ...
² מוצא = מקבל.
³ לא נשא נשואין = לא הנהיגם.
⁴ מכתיב = כותב.

15. לפי דברי המדרש במדבר רבה; כמה שנים סה"כ שפט שמואל את ישראל? _____ שנים.
 16. כיצד הגעת לכך?

א. לפי מדרש במדבר רבה, כמה שנים חי שמואל הנביא? _____ שנים.

ב. נתחיל להפחית מסכום זה כמה שנים שינק כתנוק מאמו, שבהם ודאי לא היה יכול לשפוט את ישראל, והם _____ שנים.

ג. נפחית _____ שנים ששפט עלי את ישראל ובהם שמואל לא היה יכול לשפוט כי עלי היה השופט בישראל.

17. יוצא, ששמואל שפט רק _____ שנים, אם כן מדוע נאמר בפסוק ט"ו בפרק ז' ששמואל שפט "כל ימי חייו"?

באור

- ⁵ במעי דאימיה = בבטן אמו.
⁶ באסרטיא של מעלה = בצבא ה'.
⁷ הדא אמרה = זה אמר.
⁸ עד דהוא = עד שהוא.

ב

"אמר רבי שמואל בר רב יצחק: בן לוי, עד שהוא במעי דאימיה⁵ נכתב באסרטיא של מעלה⁶, שנאמר: "וישפט שמואל את ישראל כל ימי חייו". וכי כל ימי חייו שפט, והלא לא שפט אלא שלוש עשרה שנה? (=עד מותו, בשנתו השניה של שאול)? הדא אמרה⁷ בן לוי: עד דהוא⁸ במעי אימיה⁵ נכתב באסרטיא של מעלה".

(מדרש שוחר טוב, צה)

18. לפי מדרש שוחר טוב, באיזה שנה של שאול, מת שמואל? _____
 19. לפי מדרש זה, החולק על המדרש הקודם בקטע א' כמה שנים שפט שמואל? _____ שנים.
 20. (רשות) הוכח ממדרש זה שגם ההכנות של אדם לקראת תפקיד קדוש וחשוב נחשבות לו כאילו כבר **בפועל** שמש ופעל בתפקיד זה? _____

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 5 (פרקים י'-י"א-י"ב) - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה את הפרקים י - יא - יב ואחר תן שם לכל חלק מהרשימה הכתובה מטה.

פרק י'

- 1. א-ט = _____
- 2. י'-י"ג = _____
- 3. י"ד-ט"ז = _____
- 4. י"ז-י"ט = _____
- 5. כ'-כ"ג = _____
- 6. כ"ד-סוף = _____

שמות חלקי פרק י'

א. שמואל נותן אותות לשאול כשמושח אותו למלך ביחידות. ב. חלק מהעם שמחים בהמלכת שאול ואנשי הבליעל מבזים אותו. ג. שאול מתנבא. ד. שאול נבחר למלך ע"י הגורל ומתחבא. ה. פגישת שאול עם דודו. ו. שמואל מוכיח את העם במצפה.

פרק י"א

- 7. א'-ג' = _____
- 8. ד'-י' = _____
- 9. י"א-י"ג = _____
- 10. י"ד-סוף = _____

שמות חלקי פרק י"א

א. חידוש המלוכה בגלגל. ב. נחש העמוני רוצה לכרות עין ימין של אנשי יבש גלעד. ג. שאול וצבאו מכים את העמונים. ד. שאול מארגן את צבאו לקראת המלחמה להצלת יבש גלעד.

פרק י"ב

- 11. א'-ה' = _____
- 12. ו'-י"ג = _____
- 13. י"ד-י"ט = _____
- 14. כ'-סוף = _____

שמות חלקי פרק י"ב

א. העדות על צדקת שמואל. ב. תוכחת שמואל את העם על מעשיהם הרעים לעומת חסדי ה'. ג. שמואל גורם לירידת גשם בקיץ ללמד שה' מתנהג מידה כנגד מידה ושיפחדו מה'. ד. שמואל מרגיע את העם בתפילתו בעדם ומזהירם לעבוד רק את ה'.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

חלק ב':

הנושא: שמואל נפרד מעם ישראל ומוכיחם

קרא תחילה את הקטע ממדרש מתנחומא ואחר ענה על שאלות 15-21.

(אמר **משה**) "לא חמור אחד מהם נשאתי" (במדבר טז, טו). מה שהיה דרכי¹ ליטול, לא נטלתי מהם. בנוהג שבעולם, אדם שהוא בהקדש², נוטל שכרו מן ההקדש³. ואני, בשעה שהייתי יורד ממדין למצרים, היה דרכי ליטול מהם חמור. שבשביל צרכיהם ירדתי, ואף על פי כן לא נטלתי. וכן **שמואל** הצדיק אומר "הנני ענו בי נגד ה' ונגד משיחו, את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי?". (ש"א יב, ג) שור שהייתי מקריב עליהם לקרבנותיהם, ומבקש רחמים עליהם וכן למשוך עליהם מלך, משלי היה, שנאמר: "עגלת בקר תקח בידך, ואמרת לזבח לה' באתי" (טז, ב) וכן הוא אומר: "כי זבח היום לעם בבמה" (ט, יב) ולא נטלתי משלהם. ובשעה שהייתי חוזר ועושה דיניהם וצרכיהם, והולך וסובב על עיירות ישראל, **שנאמר וכו'**. דרך העולם, בעלי דינים הולכים אצל הדיין, ואני הולך וסובב מעיר לעיר וממקום למקום".

(תנחומא קרח פ"ז)

באור

- 1 מה שהיה דרכי = מה שיכלתי
 2 בהקדש = עובד בענייני הקודש.
 3 מן ההקדש = ממה שנמסר לקודש.

15. בין אלו אנשים, ערך המדרש השוואה? בין _____ לבין _____
16. א. מתי אמר משה לקב"ה: "לא חמור אחד מהם נשאתי"?
 ב. מדוע בעצם יכל משה לקחת חמור מההקדש?
17. באיזה **ביטוי** מכנה המדרש את שמואל הנביא?
18. א. מאיזה עדר לקח שמואל שור כדי להקריב קרבן עבור ישראל? משל העם / משלו מחק המיותר
 ב. הוכח זאת משמואל אי פרק ט"ז.
19. בשורה השניה, מסוף המדרש, המדרש מביא ראייה ואומר: "**שנאמר וכו'**", האם אתה יכול לזהות את ה**וכו'** כלומר לאיזה פרק ופסוק מתכוון המדרש? פרק _____ פסוק _____
20. מדוע אם היה רוצה **שמואל הנביא**, היה מותר לו לקחת חמור מרכוש העם?

21. **רשות** - באיזה **מידת לימוד** וכיצד השתמש המדרש כשאמר ששמואל הקריב קרבן לבקש רחמים וכן למשוך מלך?

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון-שמואל א' - מספר 6 (פרקים יג-יד-טו) - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה פרקים יג - יד - טו ואחר תן שם לכל חלק מהרשימה הכתובה מטה.

פרק י"ג

1. א' - ז' = _____
2. ח' - י"ד = _____
3. ט"ו - י"ח = _____
4. י"ט - סוף = _____

שמות חלקי פרק י"ג

א. לעם ישראל אין כלי מלחמה חוץ מלשאל וְלַיהוֹנָתָן, ב. יהונתן מכה את נציב פלישתים וישראל מתכוננים למלחמה נגדם. ג. שאול לא מחכה לשמואל שיקריב ומקבל ממנו תוכחה. ד. שאול עם כ - 600 חיילים מחכים בגבע לקרב ופלישתים נעים בשלוש קבוצות.

פרק י"ד

5. א' - ט"ו = _____
6. ט"ז - כ"ג = _____
7. כ"ד - ל' = _____
8. ל"א - ל"ה = _____
9. ל"ו - מ"ה = _____
10. מ"ו - סוף = _____

שמות חלקי פרק י"ד

א. שאול לוכד המלוכה ושמות בני משפחתו. ב. ה' לא עונה לשאל המלך באו"ת, יהונתן נלכד ונפדה ע"י העם. ג. שאול מונע מהעם לאכול על הדם. ד. שאול משביע העם לא לאכול עד הערב ויונתן טעם מהדבש. ה. מהומה במחנה פלישתים ותשועת ה' במלחמת ישראל נגדם. ו. יהונתן מקבל אות מהשמים ובעזרת הקב"ה ונושא כילו הורג בפלישתים וגורם למהומה.

פרק ט"ו

11. א' - ג' = _____
12. ד' - ט' = _____
13. י' - ל"א = _____
14. ל"ב - סוף = _____

שמות חלקי פרק ט"ו

א. שמואל הורג את אגג ומתאבל על קריעת המלוכה משאול. ב. תוכחת שמואל לשאול על סיבת מאיסת ה' אותו. ג. שאול מכה בעמלק והעם חומל על מיטב הצאן. ד. שמואל מצווה את שאול למחות את עמלק.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 6 - סדרה שישית**הנושא: ניחושיו של יונתן****חלק ב':**

קרא תחילה את קטע א' ממסכת חולין ואחר עונה על שאלות 15-17.

א

"והאמר רב: כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם (בראשית כד, יב - יד) וכיונתן בן שאול, אינו נחש." (חולין צה ע"ב)

15. לפי הוה אמינא של רב, אליעזר ויונתן עשו מעשה שאינו בסדר!

א. עיין בבראשית כד, פסי יב-יד וכתוב מה עשה אליעזר?

ב. עיין בשמואל א' פרק י"ד וכתוב מה עשה יונתן?

16. עיין בויקרא י"ט, פסי כ"ו וכתוב את הַאֲסוּר שיש הוה אמינא שאליעזר ויונתן עברו עליו.

17. עיין בדברים י"ח פסי י' וצטט האיסור:

קרא קטע ב' מהרמב"ם ואחר ענה על שאלה 18. ב

"כיצד הוא הנחש? כגון אלה שאומרים, הואיל ונפלה פתי (=לחמי) מפּי, או נפל מקלי מידי, איני הולך למקום פלוני היום. שאם אלך, אין חפציי נעשים, וכי'.

וכן המשים סימנים לעצמו, אם יארע לי כך וכך, אעשה דבר פלוני, ואם לא יארע לי, לא אעשה, כאליעזר עבד אברהם. וכן כל כיוצא בדברים האלו, הכל אסור, וכל העושה מעשה מפני דבר מדברים אלו, לוקה".

(רמב"ם, הל' עכו"ם ותוקותיהם פ"א ה"ד)

18. מהו איסור ניחוש לפי הרמב"ם?

קרא קטע ג מהמאירי על מסכת סנהדרין ואחר ענה על שאלה 19

ג

"... הרי שאסרנו לנחש, וכתבנו שכל הנמנע מעשייתו על פי הנחש, או מכוון מלאכתו עפ"י אותו נחש, לוקה. מכל מקום יש דברים שמתריין, והם אינם דברים ידועים לכל, אלא הוא עושה אותם סימן לעצמו. וכי'. כללו של דבר, כל שהוא סימן שהוא מניחו לעצמו, ואינו נחש קדום וכללי לכל, אף על פי שעושה או נמנע לעשות על פי אותו נחש, הרי זה מותר. וזהו נחש אליעזר עבד אברהם ויהונתן בן שאול. אם כן, מהו שאמרו "כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם וכיונתן בן שאול אינו נחש", שמשמעו שכל כיוצא בו נחש הוא ואסור?

תדע, שלא לענין איסור נאמר, שאם כן לא היה ה' נסכם (=מסכים) על ידם. (בית הבחירה למאירי, סנהדרין סח ע"א)

19. א. מדוע לדעת המאירי אין אסור ניחוש במעשה יונתן (בכך חולק על הרמב"ם)?

ב. מהי ההוכחה של המאירי שיונתן לא עבר על האיסור?

קרא קטע ד מתוך דברי התוספות וענה על שאלה 20. ד

התוספות הקשו "היאך ניחש"? ותירוצם: "ויש לומר, דלזו את נערו אמר כן, ובלאו הכי נמי היה עולה" (הסבר: גם בלי קיום הניחוש היה עולה להלחם נגד הפלישתים).

(תוספות חולין צ"ה ע"ב ד"ה "וכיונתן")

20. מדוע לדעת התוספות בקטע ד', אין אסור ניחוש במעשה יונתן ונושא כליו?

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 7 (פרקים ט"ז-י"ח-י"ט) - סדרה שישית**חלק א':**

קרא תחילה פרקים ט"ז-י"ח-י"ט ורק אחר כך תן שם לכל חלק מתוך הרשימה הכתובה למטה.

פרק ט"ז

1. א' - ה' = _____
2. ו' - י"ג = _____
3. י"ד - י"ז = _____
4. י"ח - סוף = _____

שמות חלקי פרק ט"ז

א. שמואל הולך בשליחות ה' למשוח מלך מבני ישי. ב. מחפשים מנגן להוריד הרוח הרעה משאול. ג. שמואל מושח את דוד למלך לאחר שה' פוסל את שאר אחיו. ד. דוד מנגן לפני שאול.

פרק י"ז

5. א' - י' = _____
6. י"א-כ"ד = _____
7. כ"ה-ל' = _____
8. ל"א-ל"ז = _____
9. ל"ח-מ' = _____
10. מ"א-מ"ז = _____
11. מ"ח-נ"ד = _____
12. נ"ה-סוף = _____

שמות חלקי פרק י"ז

א. תאורו של גלית וחרופיו. ב. העם ירא מגלית ודוד נשלח ע"י אביו לבקר את אחיו במערכה. ג. דוד שומע את הבטחות שאול למכה גלית. ד. דוד מציע לשאול שילחם בגלית. ה. דוד מסרב ללבוש מדי שאול ולוקח אבנים ומקלע לקרב. ו. חילופי דברים בין דוד לבין גלית. ז. גלית נופל ביד דוד והפלשתים נסים. ח. שאול מברר את יחוסו של דוד.

פרק י"ח

13. א' - ד' = _____
14. ה' - י"ג = _____
15. י"ד - ט"ז = _____
16. י"ז - י"ט = _____
17. כ' - כ"ז = _____
18. כ"ח - סוף = _____

שמות חלקי פרק י"ח

א. אהבת דוד ויהונתן. ב. שאול אינו מצליח להרוג את דוד. ג. ה' והעם אוהבים את דוד לעומת שאול הפוחד ממנו. ד. שאול מבטיח את מירב לדוד ונותנה לעדריאל. ה. שאול ירא מדוד בגלל הצלחותיו ורוחו הרעה. ו. דוד נושא את מיכל.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 7 - סדרה שישית

פרק י"ט

- 19. א' - ג' = _____
- 20. ד' - ח' = _____
- 21. ט' - י"ח = _____
- 22. י"ט - כ"א = _____
- 23. כ"ב - כ"ד = _____

שמות חלקי פרק י"ט

א. יהונתן משבח את דוד לפני אביו ודוד חוזר לנגן. ב. שאול רוצה להרוג את דוד ויהונתן מזהיר את דוד. ג. שאול מנסה להרוג את דוד הבורח לבית שמואל. ד. שאול הולך בעצמו לבית שמואל ומתנבא שם. ה. שאול שולח 3 משלחות להביא את דוד וכלם מתנבאים.

חלק ב':

הנושא: דוד וישראל - נגד גלית והפלשתים

קרא הקטע מאגדת בראשית ואחר ענה על שאלות 24-31.

באור

- 1 ד"א = דבר אחר כלומר פרוש שני.
- 2 ד"א = פרוש שלישי.
- 3 ד"א = פרוש רביעי.
- 4 זה = אולי צריך להיות "אלה".
- 5 תלה עיניו = הסתכל.

"ופלשתים עומדים אל ההר מזה וגו'." ו"ופלשתים עומדים בזכות אבימלך שכיבד לאברהם שנאמר: (בראשית כ' ט"ו) "ויאמר אבימלך הנה ארצי וגו'", "וישראל עומדים אל ההר מזה" - בזכות אברהם, ד"א, "ופלשתים" בטוהים על גלית שנקרא "זה" שנאמר: (פסוק כ"ה) "הראיתם האיש העולה הזה", "וישראל עומדים אל ההר מזה", - בטוהין על דוד שנקרא זה (לעיל ט"ז י"ב) שנאמר: "קום משחהו כי זה הוא". ד"א, "ופלשתים עומדים אל ההר מזה", - מלאך השטן מסייען שנאמר: (איוב ב' ב') "ויאמר ה' אל השטן אי מזה תבא", "וישראל עומדים וגו' - מלאכי השרת מסייען שנקראו "זה" שנאמר: (ישעיה ו' ג') "וקרא זה אל זה". ד"א, "ופלשתים עומדים אל ההר מזה", - מלאך השטן מקטרג על ישראל ואומר: לא כך אמרו ישראל במדבר: (שמות ל"ב, ה') "ויאמרו זה' אלהיך ישראל", ומלאכי השרת מלמדין עליהם זכות ואומרים, לא כך אמרו לך בים: (שמות ט"ו ב') "זה אלי ואנוהו", כיון שתלה דוד עיניו לִּיראה פלשתים עומדים אל ההר מזה התחיל מתיירא ואומר: (תהלים קכ"א א') "שיר למעלות אשא עיני אל וגו'", אמר לו הקב"ה: מתיירא אתה ואומר (שם) "מאין יבוא עזרי"? ראה מה אצלך: "והגיא ביניהם", זה משה, שנאמר: (דברים ל"ד ו') "ויקבור אותו בגי", כבר על ידי זה כתבתי: (דברים ל"ג ז') "ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה" הוי (תהלים קכ"א ב') "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ".

(אגדת בראשית ב')

- 24. (א) לפי הפרוש הראשון: בזכות מי יכלו הפלשתים להתמודד נגד ישראל? _____
- (ב) מדוע? _____
- (ג) בזכות מי, יכלו ישראל להתמודד נגד צאצאיו? _____
- 25. במי בטחו הפלשתים? _____ במי בטחו ישראל? _____
- 26. לפי הפרוש השלישי: א. מי סייע לפלשתים? _____ ההוכחה מאיוב מהמילה _____
- ב. מי באו לסייע לישראל? _____ ההוכחה מישיעיהו פ"ו פס' ג' מהמילה _____
- 27. לפי הפרוש הרביעי: המסייע לפלשתים קיטרג על ישראל בהזכירו את חטאם של ישראל במעשה _____
- 28. המלאכים לימדו זכות על ישראל, בהזכירם שבחם של ישראל ששרו: _____
- 29. מדוע התירא דוד באומר: "שיר למעלות אשא עיני אל הַהַרִים מאין יבוא עזרי"? _____
- 30. הקב"ה ענה לו: שישתכל על "הגיא" ורמז לו בכך שיביט במשה הקבור "בגיא" שכתב בתורתו: בדברים פרק ל"ד פס' ו': " _____
- 31. כוונת ה' היתה: שדוד צריך לבטוח ב _____ שנאמר בספר תהילים ע"י דוד עצמו בפרק קכ"א פס' ב': " _____

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 8 (פרקים כ' - כ"א - כ"ב - כ"ג) - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה פרקים כ' - כ"א - כ"ב - כ"ג ואחר תן שם לכל חלק מתוך הרשימה הכתובה מטה.

פרק כ'

- 1. אי-י' = _____
- 2. י"א-י"ז = _____
- 3. י"ח-כ"ג = _____
- 4. כ"ד-ל"ד = _____
- 5. ל"ה-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ'

א. פגישת דוד ויהונתן לאחר ירי החיצים ופרידתם. ב. דוד מבקש מיהונתן שיברר מדוע שאול רוצה להורגו ויהונתן משחררו מסעודת ר"ת. ג. דוד ויהונתן כורתים ברית. ד. עצת יהונתן לדוד לצאת לשדה כדי לרמוז לו מה רצון אביו. ה. שאול כועס על דוד החסר בראש חודש וגם על יהונתן ששחררו.

פרק כ"א

- 6. אי-ו' = _____
- 7. ז' - י' = _____
- 8. י"א-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"א

א. דוד בורח אל אכיש מלך גת ומתנהג שם בשגוון ומגורש. ב. דוד מבקש אוכל מאחימלך בנוב עיר הכהנים. ג. דואג רואה כיצד אחימלך נותן לדוד לחם הפנים וחרבו של גלית.

פרק כ"ב

- 9. אי-ד' = _____
- 10. ה' - ח' = _____
- 11. ט' - ט"ו = _____
- 12. ט"ז - י"ט = _____
- 13. כ' - סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ב

א. דוד בורח למערת עדולם ומשם לוקח את בני משפחתו למלך מואב. ב. אביתר בן אחימלך נמלט אל דוד. ג. גד החוזה אומר לדוד לחזור ליהודה ושאל כועס על אנשיו. ד. דואג מבצע את צויו של שאול להרוג את כל כהני נוב. ה. דואג האדומי מספר לשון הרע על אחימלך וכהניו.

פרק כ"ג

- 14. אי-ה' = _____
- 15. ו' - ח' = _____
- 16. ט' - י"ג = _____
- 17. י"ד - י"ח = _____
- 18. י"ט - כ"ד = _____
- 19. כ"ה - סוף = _____

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שמות חלקי פרק כ"ג

א. דוד מושיע את אנשי קעילה מיד הפלישתים. ב. שאול מפסיק לרדוף אחר דוד בסלע המחלקות כדי להלחם בפלישתים. ג. שאול יורד לקעילה לתפוס את דוד. ד. הזיפים מגלים לשאול את מקום מסתורו של דוד. ה. דוד עוזב את קעילה ע"פ דבר ה' באו"ת. ו. דוד מתחבא במדבר זיף, יהונתן פוגשו בחורשה, מעודדו וכורת עמו ברית.

חלק ב':**הנושא: חטאו וסופו של דואג האדומי**

קרא תחילה את הקטע מילקוט שמעוני ח"ב רמז קלא ואחר ענה על שאלות 20-28.

באור

- 1 נטרד = מת.
- 2 ממרה ב"ד עושה בניגוד לדעת בית הדין.
- 3 ממרה = דואג חלק על בית דין.
- 4 חזר = לך לשאול את ...
- 5 מוציאה = את התורה שלך.
- 6 משנה = שונה, מלמד.
- 7 סופגין = כמו ספוג הסופג מים ולא נותן להם לצאת ולהשפך.
- 8 ושרשך = שִׁרְשָׁךְ אותך כלומר, הוציא אותך.

"ויסב דויג האדמי ויפגע הוא בכהנים. א"ר לוי, דואג לא נטרד¹ אלא שהיה ממרה ב"ד², אמר לשאול: אין נשאלין אלא למלך בלבד, א"ל אבנר ועמשה: אמרו רבותינו: נשאלין למלך ולב"ד ולמי שצורך הצבור בו, ודוד צורך הצבור היה בו, והיה ממרה³ ואומר: אין נשאלין אלא למלך בלבד, אמרו לו חזר⁴ על כל הסנהדראות וחזר ואמרו לו כשם שאמרו אבנר ועמשה, ולא שמע אליהם. "ויסב דואג האדומי ויפגע הוא, מה "הוא", אלא שהם לא פגעו. אמר לו הקב"ה, מתורתך אתה מורד עלי, אני מוציאה⁵ מתוך מעיך, שנאמר: (איוב כ' ט"ו) "חיל בלע ויקיאנו שהיה משנה⁶ לתלמידיו והיו סופגין⁷ והיה שוכח ראשון ראשון, כיון שראו תלמידיו שהוא מטמא את הטהור ומטהר את הטמא נתנו חבלים ברגליו וגררוהו שנאמר: (תהילים נ"ב ז) "גם אל יתצך לנצח יחתך ויסחך מאהל" הרי העולם הזה, "ושרשך⁸ מארץ חיים סלה" - הרי העולם הבא"

(ילק"ש ח"ב רמז קלא"א בשם ילמדנו.)

20. לפי ר' לוי, מה היה חטאו של דואג האדומי?

21. א. לפי טענתו של דואג, עבור מי היה מותר לכהן הגדול לשאול באו"ת? רק ל _____

ב. אבנר ועמשה הרצים של שאול חלקו על דברי דואג. לפי שיטתם, עבור מי נוסף למלך, היה מותר לכהן הגדול לשאול באו"ת? א. _____ ב. _____

22. מי עוד נשאלו, והסכימו לדעתם של אבנר ועמשה בניגוד לדעת דואג? _____

23. האם דעתם השפיעה על דואג לשנות את דעתו? **כן/לא** סמן בעגול סביב התשובה הנכונה.

24. בפסוק: "ויסב דואג ויפגע הוא בכהנים וימת..." ישנה מילה מיותרת מהי המילה? _____

25. מה למד המדרש מהמילה המיותרת? _____

26. לפי המדרש, מה קרה לדואג (שהיה גדול בתורה) כשלימד את תלמידיו והם "ספגו" את תורתו כספוג הסופג הכל? (ע"פ אבות פ"ה משנה י"ח) _____

27. לדעת המדרש, מתי תלמידיו של דואג, "נתנו חבלים ברגליו וגררוהו". (יתכן והכוונה שהמיתוהו) _____

28. איזה עולם לא זכה בו דואג? העולם הזה או העולם הבא? _____

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 9 (פרקים כ"ד-כ"ה-כ"ו) - סדרה שישית

חלק א':

קרא תחילה פרקים כ"ד-כ"ה-כ"ו ואחר תן שם לכל חלק מהרשימה הכתובה למטה.

פרק כ"ד

1. א'ז' = _____
2. ח'ט"ו = _____
3. ט"ז-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ד

א. דברי דוד לשאול שלא יהרגו. ב. דוד כורת כנף מעיל שאול ולא הורגו כרצון אנשיו. ג. תשובת שאול ושבועת דוד.

פרק כ"ה

4. א'י"ג = _____
5. י"ד-כ' = _____
6. כ"א-ל"א = _____
7. ל"ב-ל"ה = _____
8. ל"ו-ל"ח = _____
9. ל"ט-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ה

א. דוד מתחתן עם אביגיל לאחר מות נבל. ב. נבל מת לאחר שקיבל התקף לב בשומעו דברי אביגיל. ג. דוד משבח את אביגיל שהצילה אותו מלהרוג. ד. דוד רוצה להרוג את נבל ואנשיו ובדרך פוגש את אביגיל המנסה למונעו. ה. נערו של נבל מספר לאביגיל על מעשי נבל. ו. נבל מזלזל בעבדי דוד שבאו למשתה שעשה.

פרק כ"ו

10. א'ג' = _____
11. ד'י"ג = _____
12. י"ד-ט"ז = _____
13. י"ז-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ו

א. שאול יורד למדבר זיף כדי לתפוס את דוד. ב. דוד ואביו לוקחים חנית וצפחת של שאול בזמן שכולם ישנו. ג. דוד צועק לאבנר מרחוק שחייב מות כי ישן בזמן השמירה. ד. דוד מנסה לשכנע את שאול שלא יהרגו ושאל מברכו.

הנושא: השפעתם הרעה של אבנר ואנשיו על שאול המלך

חלק ב':

קרא תחילה את קטע א' מהמדרשים ואחר ענה על שאלות 14-18.

א

באור

- 1 להתפייס = להשלים.
- 2 בדוד = עם דוד.
- 3 לו דוד = דוד לשאול.
- 4 אמר ליה = אבנר לדוד.
- 5 מה את בעי? = מה אתה משבח את עצמך?
- 6 מן גלגלוי דידך בסירה הועדה = הציצית הוסרה כשנתקה בסירה הקוצנית.
- 7 כדאתו למעגל = כמו שמסופר על ענין "המעגל".
- 8 שם מסופר ששאול אבנר והעם ישנו ודוד יכל להורגו בחנית.
- 9 אמר לו = דוד לאבנר

"כנף מעילך בידי. אבנר למה נהרג? וכו', רבנן אמרו: על ידי שהיה לו לשאול להתפייס¹ בדוד² ולא הניחו אבנר. שאמר לו דוד³. "ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך בידי". אמר ליה⁴ מה את בעי⁵ – מן גלגלוי דידך בסירה הועדה⁶ כדאתו למעגל⁷ (ראה לקמן פרק כ"ו פסוק ה"ט) וגם אבנר היה ישן, והיה ביד דוד להורגו ולא הרגו אלא לקח החנית מראשותיו, וגם צפחת מים) אמר לו⁹: (שם פסוק י"ד) "הלוא תענה אבנר"? – בכנף אמרת: בסירה הועדה = (בקוץ הוסרה), חנית וצפחת בסירה הועדו? = (גם כן בקוץ הוסרו? בתמיהה). (על כרחך עליך להודות שאני הלכתי ולקחתי אותם והייתי גם כן יכול להרגו, ומכל מקום לא חש אבנר בטענתו, ואמר לשאול: שמא אחד מבני הצבא נתנם לו? ומפני שלא הניח אבנר ששאול יתפייס עם דוד, על ידי חטא זה, נגרם לו שיהרג), וכו'".

(ויקרא רבה כ"ו ב')

- 14. עיין בשמואל ב' פרק ג' פס' כ"ז וכתוב מי הרג את אבנר והיכן? _____
- 15. הגמרא שואלת: "אבנר למה נהרג? משמע שלכאורה לא היה מגיע לו למות כך, מדוע לא היה מגיע לו למות? כדי לענות על כך עיין בשמואל ב' פרק ג' פס' ל"ח וכתוב: א. כיצד מכנה אותו דוד? _____
- ב. מדוע מכנה אותו כך? _____
- 16. כיצד שיכנע אבנר את שאול שדוד לא יכל להורגו, אף על פי שכנף מעילו של שאול היו בידי דוד? _____
- 17. כיצד שיכנע אבנר את שאול שדוד לא יכל להורגו, אף על פי שהחנית וצפחת המים של שאול היתה בידי דוד? _____
- 18. **סכום:** מדוע נענש אבנר? _____

קרא את קטע ב' ממדרש שוחר טוב ואחר ענה על שאלות 19-21

ב

"וישבע דוד לשאול, וילך שאול אל ביתו כיון שהלך שאול, אמרו לו גבורין לשאול, וכי בשביל שלא הרגך דוד במערה נעשה צדיק? כי יודע היה שאם היה שולח בך יד, היינו נכנסין ומוציאין אותו משם, ומחתכין אותו אבר ונתיירא, מיד שמע וקיבל מהם ורדף אחריו, מיד "ויקם וילך אל מדבר זיף" (שוחר טוב נ"ח, ילק"ש ח"ב רמז קל"ד)

- 19. נוסף לאבנר, מי עוד שכנע את שאול לא להאמין לדוד? _____
- 20. כיצד שכנעו אותם אנשים את שאול להמשיך לרדוף אחר דוד אע"פ שהחליט והבטיח לדוד לא לעשות זאת? _____
- 21. נאמר: "היינו נכנסין ומוציאין אותו משם" – מהיכן? _____

בהצלחה!

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 10 (פרקים כ"ז-כ"ח-כ"ט) - סדרה שישית**חלק א':**

קרא תחילה את פרקים כ"ז-כ"ח-כ"ט ואחר תן שם לכל חלק מתוך הרשימה הכתובה מטה.

פרק כ"ז

1. א'-ד' = _____
2. ה'-ו' = _____
3. ז'-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ז

א. דוד פושט על אויבי ישראל ומספר לאכיש אחרת. ב. דוד מבקש ומקבל את העיר צקלג. ג. דוד, אנשיו ונשותיו, בורחים מפני שאול אל אכיש מלך גת.

פרק כ"ח

4. א'-ב' = _____
5. ג'-ד' = _____
6. ה'-ו' = _____
7. ז'-ח' = _____
8. ט'-סוף = _____

שמות חלקי פרק כ"ח

א. אכיש ממנה את דוד לשומר ראשו. ב. בעקבות מות שמואל, פלשתים רוצים להלחם בישראל. ג. שאול מבקש מבעלת האוב להעלות באוב את שמואל הנביא. ד. דברי שמואל הנוראים על שאול ובניו. ה. שאול ואנשיו חוזרים לביתם לאחר ששאול שוכנע לאכול.

פרק כ"ט

9. א'-ה' = _____
10. ו'-י' = _____
11. פס' י"א = _____

שמות חלקי פרק כ"ט

א. אכיש משחרר את דוד ואנשיו מצבאו. ב. דוד ואנשיו שבים לארץ הפלשתים. ג. שרי פלשתים כועסים על אכיש היות וצרף את דוד ואנשיו לצבאו.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך שאלות עיון - שמואל א' - מספר 10 - סדרה שישית

הנושא: שאול המלך לפני מותו

קרא תחילה את קטע א' מילקוט שמעוני ואחר ענה על שאלות 12-14.

חלק ב':

א

באור

¹ בחייהון = בחייהם.

² שרוי שם = בגן עדן

"ויתן ה' גם את ישראל וגו', ומחר אתה ובניך עמי. רבי יונתן אומר: כל הנביאים נתנבאו בחייהון¹, שמואל נתנבא בחייו ולאחר מיתתו, שאמר שמואל לשאול: אם אתה שומע לעצתי ליפול בחרב, תהא מיתתך כפרה עליך ויהא גורלך "עמי" במקום שאני שרוי שם², ושמע שאול לעצתו ונהרג הוא ובניו עמו שיהא חלקו עם שמואל הנביא, שנאמר: "עמי" - עמי במחיצתי. הלל הזקן אומר: אמר שמואל לשאול: לא דיך שלא שמעת בקולי למחות את זכר עמלק, אלא גם לדרוש באוב, אוי לרועה ואוי לצאנו שבשבילך נתן הקב"ה את ישראל ביד פלשתים, שנאמר: ויתן ה' את ישראל עמך ביד פלשתים".
(ילקוט שמעוני ח"ב רמז קמ"א).

12. א. לפי מדרש ילקוט שמעוני, מה ההבדל בין שמואל הנביא לבין יתר הנביאים?

ב. רבי יונתן דורש את חציו הראשון של פס' י"ט, ולפי דבריו, שמואל יעץ לשאול עיצה טובה מהי?

ג. והסיבה: כדי שתהא _____ ואז יהיה _____

13. א. הוכח מפרק ל"א שאכן שאול קיבל את עצת שמואל!

ב. הלל הזקן דרש את חציו האחרון של פסוק י"ט. כיצד לפי דבריו, הוכיח שמואל את שאול? (כלומר אילו

חטאים שעשה, הזכיר לו?) 1 _____ 2 _____

14. א. כתוב את המשל שהלל השתמש בו? _____

ב. מהו הנמשל? _____

קרא תחילה את קטע ב' מילקוט שמעוני, ואחר ענה על שאלות 15-18.

ב

באור

¹ למחר את נחית לקרבא

ונצח = מחר אתה יורד למלחמה ותנצח.

² אמר לפניו = משה אמר לפני ה'.

³ אמר לו = ה' למשה.

⁴ מקטרגים = אומרים עליו דברי חובה.

ויפל מלא קומתו ארצה. אמרו לו אבנר ועמשא (לשאול): מה אמר לך שמואל? אמר להם: אמר לי למחר את נחית לקרבא ונצח¹ (שלא רצה לגלות להם פן ירך לבכם ויתכוננו יותר במלחמה) ובניך מתמנין רברבין = (בניך יהיו ממונים שרים וחשובים) נטל (שאול) שלשת בניו ויצא למלחמה. אמר ריש לקיש: באותה שעה קרא הקב"ה למלאכי השרת ואמר להם: באו וראו בריה שבראתי בעולמי, בנוהג שבעולם אדם הולך לבית המשטה אינו מוליך בניו עמו מפני מראית העין, וזה יוצא למלחמה ויודע שנהרג ונוטל בניו עמו ושמה על מדת הדין שפוגעת בו.
אמר ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי, הראה לו הקב"ה למשה דור דור ודורשיו דור דור ושופטיו, דור דור ומלכיו, והראהו לו שאול ובניו נופלים בחרב, אמר לפניו²: רבונו של עולם מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב? אמר לו³: משה, ולי אתה אומר? אמור אל הכהנים שהרג שמקטרגין⁴ אותו".
(ילק"ש ח"ב רמז קל"ט)

15. לפי הנאמר בתחילת קטע ב, שאול סיפר לאבנר ועמשא מה ששמע משמואל כשעלה באוב:

א. האם ינצח מחר? _____

ב. מדוע לא גילה להם שאול את האמת? _____

ג. מה יקרה לבניו? (העזר בתרגום בסוגריים) _____

16. לפי מה שכתבת בשאלה 14, על איזה תנא המובא בקטע ב' הם חולקים? _____

17. לפי דברי ריש לקיש שאול שמח כשיצא לקרב עם בניו אע"פ שידע שודאי יהרגו, "על מידת הדין שפוגעת בו" הסבר כונתו. (העזר בדברי ר' יונתן בקטע א')

18. לפי דברי ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי: מה היה חטאו העקרי של שאול שבגללו הוא ובניו נפלו בחרב? _____

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 11 (פרקים ל'-ל"א) - סדרה שישית**חלק א':**

קרא תחילה פרקים ל'-ל"א ואחר שם לחלקי הפרק מהרשימה הכתובה מטה.

פרק ל'

1. א' - ו' = _____
2. ז'-ט"ז = _____
3. י"ז-כ"א = _____
4. כ"ב-כ"ה = _____
5. כ"ו-סוף = _____

שמות חלקי פרק ל'

א. דוד שולח משלל עמלק לזקני יהודה, ורעיו. ב. דוד מכה את עמלק ומציל הנפשות והרכוש. ג. דוד ואנשיו שבים לצקלג ומגלים שבני משפחותיהם נשבו. ד. דוד מחלק את השלל שוה בין הלוחמים לבין היושבים על הכלים. ה. דוד שואל בה' ומובל למחנה עמלק ע"י הנער המצרי שהחיה.

פרק ל"א

6. א'-ג' = _____
7. ד'-ז' = _____
8. ח'-סוף = _____

שמות חלקי פרק ל"א

א. שאול נופל על חרבו ומת יחד עם רבים מישראל, והיתר נסים. ב. פלשתים נלחמים בישראל בגלבוע ומתקרבים לשאול. ג. פלשתים מתעללים בגויות שאול ובניו, ואנשי יבש לוקחים אותם לקבורה, ביבש גלעד.

תלמוד תורה מורשה

שם: _____ משפחה: _____ כתה: _____

המשך שאלות בעיון - שמואל א' - מספר 11 - סדרה שיטית

הנושא: נפילת עשו ועמלק ביד ישראל

חלק ב':

קרא תחילה את קטע א ממסכת בבא בתרא ואחר ענה על שאלות 9-13.

באור

- 1 בעא מיניה = שאל ממנו.
- 2 מאי שנא = במה השתנה המצב כעת כשנולד יוסף שדוקא עכשיו ביקש ללכת?
- 3 אמר ליה = ר' שמואל בר נחמני לר' חלבו.
- 4 איתיביה = פתיחה לשאלה או לקושיה.
- 5 הוה = היה.
- 6 אמר ליה = ר' חלבו לר' שמואל.
- 7 דאקרוך נביאי = קראת פסוק מהנביא
- 8 לא אקרוך כתיבי = לא קראת פסוק מהכתובים.
- 9 עמו = עם דוד.

א

"**ויכם דוד מהנשף וגו'.** בעא מיניה¹ ר' חלבו מר' שמואל בר נחמני: כתיב (בראשית ל' כ"ה) "ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני" מאי שנא² כי אתילד יוסף (דלא רצה לשוב אל בית אביו עד שנולד יוסף?) אמר ליה: ³ ראה יעקב אבינו שאין זרעו של עשיו נמסר אלא ביד זרעו של יוסף שנאמר: (עובדיה א, י"ח): "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו'" איתיביה⁴: "**ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם**" (והלא דוד מיהודה הוה⁵, ולא מיוסף? ואעפ"כ הכה את עמלק שהיה מזרעו של אליפז בן עשיו ואת אמרת שאינו נמסר אלא בזרעו של יוסף?), אמר ליה⁶ דאקרוך נביאי⁷, לא אקרוך כתיבי⁸, דכתיב: (ד"ה א' י"ב כ"א) "בלכתי אל צקלג נפלו עליו ממנשה עדנה ויוזבד וגו' ראשי האלפים אשר למנשה" (ולפי שנשתתפו עמו⁹ ממנשה בן יוסף לכך נפלו בידו)."

(בבא בתרא קכ"ג ע"ב).

- 9 א. קרא בשלמות את הפסוק בעובדיה (תרי עשר) פרק א' פס' י"ח: בית יעקב נמשלו ל _____ .
- בית יוסף נמשלו ל _____ . בית עשו נמשלו ל _____ .
- ב. סופו של עשו יהיה (קרא בספר עובדיה א' פס' י"ח) _____
- 10 לפי תשובתו של ר' שמואל בר נחמני לר' חלבו: מדוע החליט יעקב אבינו לעזוב את בית לבן עם נשותיו וילדיו דוקא לאחר שרחל אמנו ילדה לו את יוסף הצדיק? (העזר בתשובתך לשאלה 9) _____
- 11 מה הקשר המשפחתי בין עמלק לבין עשו? _____
- 12 מה הקשה ר' חלבו מהפסוק בפרקנו: "ויכם דוד (את עמלק) מהנשף ועד הערב למחרתם" על תשובתו של ר' שמואל בר נחמני (שכתבת בשאלה 10)? _____
- 13 התרוץ על קושיא זו מסתמך על פסוק מהכתובים בספר דברי הימים א' פרק י"ב פס' כ"א. מפס' זה מתברר שהשתתפו עם דוד במלחמתו בעמלק אנשים משבט _____ שהם מצאצאי _____ . ובזכותם ניצח את עמלק מזרעו של _____ .

קרא תחילה את קטע ב' ממדרש ילקוט שמעוני ואחר ענה על שאלות 14-15.

באור

- 10 אחיך = יעקב
- 11 הוא = עשו לשבטים.
- 12 אמר לו = יוסף לעשו
- 13 הוא = עשו.
- 14 זה = יוסף
- 15 וזה = עשו

"אמר ר' שמואל בן נחמני: מסורת אגדה הוא בדינו שאין עשיו נופל אלא ביד בניה של רחל, למה? שאם באים השבטים לדין עם עשיו, לומר לו למה רדפת את אחיך¹⁰? הוא¹¹ אומר להם: למה רדפתם את יוסף אחיכם, ואינכם מעולים ממני?! וכיון שהוא¹¹ בא אצל יוסף, אומר לו¹²: למה רדפת את אחיך¹⁰? ואינו יכול להשיבו, אם תאמר שעשה לך רעה, אף אָחִי שָׁלַמוּ לִי רעה ואני שְׁלַמְתִּי לָהֶם טובה, מיד הוא¹³ שותק וכו'".

זה¹⁴ כתיב בו "...את האלהים אני ירא", (בראשית מב, יח) וזה¹⁵ כתיב בו "ולא ירא אלהים", (דברים כה, יח) יבא זה¹⁵ ויפל ביד זה¹⁴."

(ילקוט שמעוני שופטים פרק ה' רמז נא)

14 לפי מדרש תנחומא עשו יפול דוקא בידי בניה של רחל משום: _____

א. כנגד טענות שבטי ישראל לעשו מדוע רודף אחריהם, תשובתו: _____

ב. כנגד טענת יוסף כיצד הגיב עשו? ענה תשובה / שתק / סמן בעגול סביב התשובה הנכונה.

15 עשו יפול בידי יוסף משום שנאמר: "את האלקים אני ירא על האדם ששמו: _____ .

ונאמר: ולא ירא אלוקים על האדם ששמו: _____ ."

ח ז ק ח ז ק ו נ ת ח ז ק !!